

Stowarzyszenie 61

Kandydaci 2010

Raport z realizacji projektu

Spis treści

Stowarzyszenie 61	2
Charakterystyka projektu	2
Podsumowanie i analiza podjętych działań	4
Ewaluacja projektu	9
Resume	10
Aneks	11

I. Stowarzyszenie 61

Organizator Stowarzyszenie 61 jest niezależną, apartyjną organizacją pozarządową, która stawia sobie za cel budowanie systemu informacji o osobach pełniących wybieralne funkcje publiczne. Informacje te udostępniane są w internetowym serwisie www.MamPrawoWiedziec.pl. Począwszy od 2007 roku Stowarzyszenie 61 prowadzi projekty kandydackie. Polegają one na prowadzeniu badań dotyczących doświadczenia oraz poglądów kandydatów. Informacje zbierane są za pomocą internetowych kwestionariuszy i publikowane w serwisie.

II. Charakterystyka projektu

W okresie styczeń 2010 - styczeń 2011, w ramach serwisu internetowego MAM PRAWO WIEDZIEĆ, prowadzony był projekt „Kandydaci 2010”. Serwis dostępny jest pod adresem www.samorzad2010.mamprawowiedziec.pl.

Cele i idea **Celem** projektu było dostarczenie obywatelom wiedzy na temat kandydatów w wyborach samorządowych, stworzenie platformy komunikacji między obywatelem a kandydatem oraz bazy informacji na temat działalności samorządu terytorialnego. Projekt realizował dwie idee:

- **e-demokracji** - gdzie Internet stanowi kluczowe narzędzie uczestnictwa obywateli w procesach demokratycznych, zarówno jako źródło wiedzy jak i pole aktywności;
- **smart voting** – każdy obywatel podejmuje decyzję wyborczą na podstawie merytorycznych informacji, a nie haseł reklamowych stworzonych przez kandydatów i ich sztaby wyborcze.

Założenia Podstawowe założenia projektu:

- angażowanie wolontariuszy, organizacja szkolenia, realizacja zadań przez wolontariuszy,
- budowanie baz danych kandydatów i komitetów wyborczych,
- rozbudowa bazy mediów lokalnych i ogólnopolskich oraz organizacji pozarządowych sprzyjających podobnym inicjatywom, współpraca z mediami i organizacjami,
- promocja projektu wśród wyborców i kandydatów,
- przygotowanie i umieszczenie w serwisie przewodnika po prawach i obowiązkach przedstawicieli we władzach lokalnych,
- uzupełnienie bazy danych serwisu o informacje dotyczące władz samorządowych zebrane w ramach projektu „Kandydaci 2010”,
- nacisk na realizację projektu w Warszawie i województwie mazowieckim.

Funkcjonalności Koncepcja serwisu samorządowego zakładała uruchomienie następujących funkcjonalności:

1. **wyszukiwarka kandydatów** - umożliwiająca odszukanie kandydatów po kryteriach podstawowych pochodzących z danych Państwowej Komisji Wyborczej (m.in. imię, nazwisko, płeć, miejsce i funkcja kandydowania) oraz kryteriach szczegółowych pochodzących od samych kandydatów (m.in. deklarowane poglądy i doświadczenia);

2. **internetowy kwestionariusz dla kandydatów** – służący zebraniu deklaracji dotyczących doświadczenia, poglądów oraz pomysłów na realizację mandatu;
3. **poradnik samorządowy** – gromadzący w jednym miejscu wiedzę dotyczącą samorządu (m.in. struktura i kompetencje władz samorządowych), w tym informacje o wyborach (np. organizacja wyborów, informacje o tym kogo wybieramy);
4. **narzędzia interakcyjne między kandydatami a obywatelami** – czyli np. możliwość zadawania pytań kandydatom oraz kontaktowania się z kandydatami celem mobilizowania ich do deklarowania doświadczenia i poglądów w serwisie;
5. **narzędzia samoorganizowania pracy wolontariuszy** – umożliwiające wybór zadań zgodnych z zainteresowaniami i oferowanym czasem pracy.

Adresaci Adresatami projektu „Kandydaci 2010” były osoby posiadające czynne prawo wyborcze (w Polsce) oraz dostęp do Internetu, w szczególności mieszkańcy dużych i średnich miast, a także kandydaci w wyborach samorządowych w 2010 roku oraz organizacje pozarządowe wspierające rozwój wspólnot lokalnych.

Metodologia Przyjęta metodologia działań zakładała koncentrację na największych (wojewódzkich) ośrodkach miejskich ze szczególnym naciskiem na Warszawę i województwo mazowieckie. Planowane działania w regionach miały się skupić na dwóch kierunkach:

1. zachęceniu jak największej liczby kandydatów do zdeklarowania doświadczenia i poglądów za pomocą kwestionariusza udostępnionego w serwisie MAM PRAWO WIEDZIEĆ,
2. zachęceniu wyborców (w tym dziennikarzy) do korzystania z serwisu jako źródła wiedzy o kandydatach.

W realizacji działań zakładane było wykorzystanie następujących możliwości:

- **wolontariusze** – do pozyskiwania adresów mailowych kandydatów na stanowiska w samorządzie w sposób bezpośredni oraz ze źródeł pośrednich np. z Internetu,
- **media lokalne** – zainteresowane monitorowaniem działań władz samorządowych w ich miejscowościach - do informowania o projekcie i upowszechniania udziału kandydatów,
- **organizacje pozarządowe** – promujące udział w projekcie, ułatwiające nam docieranie do osób kandydujących lokalnie (zwłaszcza wywodzących się z organizacji pozarządowych),
- **komitety wyborcze i partie polityczne** – do bezpośredniego kontaktu z kandydatami i ich zaplecem politycznym, zachęcania do deklarowania doświadczenia i poglądów w ramach serwisu.

Zespół W realizację projektu zaangażowanych było kilkunastu pracowników. Do współpracy na różnych etapach realizacji projektu udało się zaangażować 84 wolontariuszy z różnych miejsc Polski (w tym z 54 podpisano porozumienie o współpracy wolontariackiej).

III. Podsumowanie i analiza podjętych działań

Dane liczbowe dotyczące wykorzystania serwisu www.samorzad2010.mamprawowiedziec.pl:¹

Wykorzystanie serwisu w liczbach

Liczba odsłon serwisu (dotyczy wszystkich podstron)	377 tys.
Liczba odwiedzin	79 tys.
Liczba unikalnych użytkowników serwisu	59 tys.
Liczba odwiedzi w dniu wyborów (21 listopada)	8 tys.
Maksymalna liczba dziennych odwiedzin (18 listopada)	11 tys.
Średni czas spędzony na stronach serwisu	4:21 min.

Udział kandydatów

Mierzona kategoria	Obszar			
	Warszawa	woj. mazowieckie	Polska ²	Suma
Liczba zebranych adresów email do kandydatów	1667	54	241	4622
Liczba adresów zebranych za pomocą formularza internetowego	192 (12%)	106 (19%)	579 (24%)	877 (19%)
Liczba kandydatów, którzy zaczęli wypełniać kwestionariusz, ale nie opublikowali odpowiedzi	1532			1532
Liczba kandydatów, którzy opublikowali odpowiedzi, kończąc wypełnianie kwestionariusza	315		519	834

Komitety wyborcze

Kontakt z komitetami wyborczymi nawiązywany był telefonicznie, e-mailowo lub bezpośrednio (spotkanie w siedzibie komitetu). Ostatni sposób był najbardziej skuteczną formą prowadzącą do przekonania kandydatów do wypełnienia kwestionariusza (zwłaszcza kontakt z pełnomocnikiem i wizyta w komitecie). Pełnomocnicy komitetów wyborczych nie zawsze chcieli podawać adresy mailowe kandydatów. W takich sytuacjach proponowali, że sami roześlą przygotowaną informację z zaproszeniem. Podstawowym problemem była trudność w dostępie do komitetu: brak telefonu lub e-maila do pełnomocnika; często adresy podane w PKW były nieaktualne lub fikcyjne (stałe nie można było nikogo zastać). Taka sytuacja dotyczyła zwłaszcza małych komitetów. Skuteczny kontakt z kandydatami stał się możliwy pod koniec września, kiedy komitety się rejestrowały.

¹ Dane statystyczne pochodzą z serwisu *Google Analytics*, mierzone w okresie 27 września – 31 grudnia 2010 r.

² Dotyczy wszystkich województw z wyjątkiem woj. mazowieckiego

- Sesje rad dzielnic* **Spotkania z radami warszawskich dzielnic.** Nawiązany został kontakt z przewodniczącymi wszystkich osiemnastu dzielnic Warszawy oraz z przewodniczącą rady Warszawy. Dało to możliwość prezentacji projektu na sesjach większości rad (przy rekomendacji przewodniczących). Przy okazji spotkań zbierane były adresy mailowe osób, które deklarowały kandydowanie. Problemem okazała się konieczność prezentacji w ostatnim punkcie planu sesji (niejednokrotnie po ustalaniu budżetu), co nieraz trwało kilka godzin i skutkowało obniżoną uwagą ze strony radnych.
- Obecność adresów e-mail w Internecie* **Poszukiwanie adresów mailowych w Internecie** nastawione było na radnych pełniących funkcje (którzy często ubiegają się o reelekcję), natomiast przed drugą turą wyborów na kandydatów na burmistrzów i prezydentów miast. Udało się znaleźć w sieci kilkaset adresów (w skali całej Polski) pochodzących ze stron internetowych urzędów gmin, powiatów, województw. Część z nich okazywała się nieprzydatna – nieaktualna, zapchana, nieużywana przez radnych. Niektórzy radni deklarowali, że służbową pocztę (czyli oficjalnego maila) sprawdzają raz w tygodniu. Wobec tego, że adresy mailowe radnych najczęściej nie są publikowane na stronach urzędów, wolontariusze kontaktowali się z urzędami telefonicznie, aby uzyskać potrzebne adresy. Często spotykali się z niechęcią udostępniania maili do radnych. O skali posiadania maili przez kandydatów najlepiej mogą świadczyć dane zebrane przed drugą turą. Wolontariusze przeprowadzili *research* adresów niemal wszystkich kandydatów na burmistrzów i prezydentów, którzy przeszli do drugiej tury. Wliczając maile urzędowe oraz formularze na stronach, udało się znaleźć kontakt do co drugiego kandydata.
- Udział w debatach* **Uczestnictwo w debacie kandydatów** (na prezydenta Warszawy) to był jedyny moment, by porozmawiać osobiście z kandydatami na funkcje prezydenta dużego miasta. Wcześniejszy kontakt z asystentami w komitetach wyborczych kandydatów ułatwił skojarzenie akcji. W efekcie 7 na 11 kandydatów na funkcję prezydenta Warszawy wypełniło kwestionariusz w serwisie MAM PRAWO WIEDZIEĆ.
- Wolontariat* **Współpraca z wolontariuszami.** Przy projekcie pracowało 84 wolontariuszy. Część z nich była e-wolontariuszami realizującymi zadania w Internecie. Dla wolontariuszy działających na terenie Warszawy i województwa mazowieckiego odbyło się szkolenie ze sztuki prezentacji. Wolontariusze mieli do dyspozycji podstronę serwisu, gdzie znajdowała się lista aktualnych zadań oraz interaktywna mapa, na której wolontariusze mogli się lokalizować.
- Ograniczone zainteresowanie kandydatów* O ile przed pierwszą turą wyborów zainteresowanie kandydatów serwisem miało swoją dynamikę, przed drugą turą (5 grudnia) bardzo trudno było ich zmobilizować do wypełnienia kwestionariusza. Zespoły zajmujące się ustalaniem adresów e-mail skupiły się na pozyskaniu kontaktów do kandydatów na prezydentów miast oraz burmistrzów. Wykorzystując Internet oraz kontaktując się telefonicznie z komitetami i urzędami miast/ gmin, udało się ustalić adresy ok. 50% kandydatów startujących w drugiej turze wyborów. Wysłane zostały zaproszenia, a telefonicznie oraz e-mailowo kandydaci zachęcani byli do udziału w projekcie. Zaledwie dwóch kandydatów wypełniło kwestionariusz bezpośrednio przed drugą turą wyborów.
- Dlaczego kandydaci nie brali udziału* Wolontariusze spotykali się ze strony kandydatów z opiniami, które obrazują ich nastawienie do inicjatywy. Niektórzy kandydaci nie wierzyli, że udział w projekcie może się przełożyć na lepszy wynik wyborczy; niektórzy twierdzili, że wystarczająco promują swoją kandydaturę - mają np. swoją stronę internetową i nie jest im potrzebny kwestionariusz i obecność w serwisie MAM PRAWO WIEDZIEĆ. Zdarzały się również osoby, które nie chciały zostać wybrane, ich obecność na listach służyła ich zapełnieniu. Inni kandydaci, ci najbardziej pewni swojej wygranej, traktowali projekt z pobłażaniem.

Dla niektórych, z kolei, kwestionariusz w serwisie MAM PRAWO WIEDZIEĆ był jedną z wielu podobnych ankiet, o których wypełnienie byli proszeni; niektórym szkoda było czasu w kampanii na taką formę promocji - często deklarowali, że wolą spotykać się z wyborcami.

województwo	liczba zebranych e-maili	Liczba wypełnionych kwestionariuszy w podziale na województwa
lubelskie	410	71
śląskie	404	81
małopolskie	239	34
wielkopolskie	22	33
pomorskie	182	45
łódzkie	155	59
dolnośląskie	142	30
warmińsko-mazurskie	13	27
świętokrzyskie	106	10
zachodniopomorskie	105	26
kujawsko pomorskie	94	28
podkarpackie	76	28
podlaskie	71	13
opolskie	55	18
lubuskie	9	16
Suma	2411	519

Kwestionariusz

W ramach projektu powstał internetowy kwestionariusz³ z pytaniami do kandydatów w wyborach samorządowych. Pytania dotyczyły doświadczenia, motywacji do kandydowania, poglądów w kwestiach kluczowych dla rozwoju jednostki samorządowej, pomysłów na realizację mandatu, deklaracji wyborczych kandydatów. Kwestionariusz przygotowany był w oparciu o kompetencje poszczególnych władz wybieralnych przy współpracy z ekspertami, do grona których zaproszeni zostali przedstawiciele środowisk naukowych (m.in. współautorzy ustaw samorządowych), samorządowcy, dziennikarze oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. Istotną cechą kwestionariusza był walor edukacyjny (pytania opatrzone niezbędnymi wyjaśnieniami i odniesieniami).

Eksperci

W gronie ekspertów znaleźli się m.in. prof. Jerzy STĘPIEŃ (jeden z autorów ustaw samorządowych), p. Barbara IMIOŁCZYK (b. posłanka, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej), p. Wojciech GAGATEK (Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego). Wymienieni eksperci mieli duży wpływ na kształt kwestionariusza (jego strukturę i treść pytań). Współpraca z samorządowcami była specyficzna, gdyż prosiliśmy o konsultacje osoby, które były potencjalnymi odbiorcami projektu. Od kilkunastu osób z tego grona otrzymaliśmy recenzje, które ukierunkowały prace nad kwestionariuszem. Dziennikarze oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych mieli odegrać rolę w tworzeniu pytań spersonalizowanych dla wybranych miast. Od kilku lokalnych dziennikarzy, oraz kilku organizacji udało się uzyskać propozycje pytań lub problemów wyjściowych do zadawania pytań w kwestionariuszu.

³ Kwestionariusz w wersji gminnej znajduje się w aneksie.

Organizacja badania

Zaproszenia do udziału w badaniu wysłane zostało do 4622 osób. Kandydaci mogli również wziąć udział w badaniu, wchodząc bezpośrednio na stronę serwisu MAM PRAWO WIEDZIEĆ. Każda osoba, która decydowała się na wypełnianie kwestionariusza deklarowała, że jest kandydatem zarejestrowanym w Państwowej Komisji Wyborczej oraz, że zapoznała się z regulaminem uczestnika projektu. Kandydaci mogli wybrać jedną z 5 wersji kwestionariusza zależnie od funkcji o jaką się ubiegali. Wypełnianie kwestionariusza można było przerwać w dowolnym momencie, zapisując udzielone odpowiedzi. Niezależnie od liczby udzielonych odpowiedzi, wypełnianie kwestionariusza można było zakończyć w dowolnym momencie, zatwierdzając jednocześnie całość do publikacji w serwisie. Tym samym, w serwisie można było przeczytać odpowiedzi tylko tych kandydatów, którzy użyli polecenia zakończenia i wysłania wyników ankiety.

Badanie w liczbach

Czas trwania badania przed 1 turą wyborów	17 dni
Czas trwania badania przed 2 turą wyborów	13 dni
A. Liczba zebranych adresów e-mail do kandydatów ⁴	4622
B. Liczba kandydatów, którzy zaczęli wypełniać kwestionariusz ⁵	1532
C. Liczba kandydatów, którzy opublikowali odpowiedzi, kończąc wypełnianie kwestionariusza ⁶	834 ⁷
Stosunek liczby uczestników projektu (B) do liczby wysłanych zaproszeń (A)	33%
Stosunek liczby opublikowanych kwestionariuszy (C) do liczby uczestników projektu (B)	54%

Z powyższej statystyki wynika, że ponad połowa kandydatów (54 %), którzy rozpoczęli wypełnianie kwestionariusza, zakończyła go przy użyciu polecenia skutkującego wyświetleniem odpowiedzi w serwisie. Do kandydatów, którzy przerwali udział w badaniu wysłane były komunikaty zachęcające do powrotu i zamknięcia kwestionariusza. Ostatecznie jednak liczba niezakończonych ankiet i jej stosunek do liczby ankiet zamkniętych są znaczące.

Promocja projektu

Działania promocyjne były prowadzone w Internecie, przede wszystkim w serwisach społecznościowych oraz informacyjnych. Były skierowane w pierwszej kolejności do wyborców, ale także do kandydatów.

Internet

Najszerza działalność, ze względu na specyficzny i umożliwiający szerokie działania profil, realizowana była w serwisie Facebook. Obok *fan-page* Stowarzyszenia 61 powstał profil, który informował o działaniach serwisu. Zostało również założone wydarzenie „Zagłosuję świadomie w wyborach samorządowych”, w którym potwierdziło udział ponad 2700 osób. Lokalni wolontariusze i koordynatorzy założyli w sumie 27 profili osobowych „Głosuję świadomie w/na...”, których celem było motywowanie kandydatów aktywnych w serwisie Facebook, by wypełnili kwestionariusz. W okresie

⁴ Jest to liczba odpowiadająca liczbie wysłanych zaproszeń do udziału w badaniu.

⁵ Każdy kandydat, który rozpoczął wypełnianie kwestionariusza w świetle regulaminu uzyskiwał status uczestnika projektu. Zatem liczbę 1532 należy traktować jako bezwzględną liczbę uczestników w znaczeniu regulaminowym.

⁶ Jest to liczba odpowiadająca liczbie opublikowanych kwestionariuszy.

⁷ Przed 1 turą wyborów – 832, przed 2 turą wyborów – 2.

1 listopada – 5 grudnia 2010 z serwisu Facebook na strony serwisu weszło ponad 7000 osób. Działania w serwisie Nasza-Klasa były skierowane głównie do kandydatów, których zachęcaliśmy do wypełnienia kwestionariusza. Ze strony nk.pl do serwisu MAM PRAWO WIEDZIEĆ weszło ponad 400 osób. We współpracy ze Stowarzyszeniem „Pracownia Etnograficzna” im. Witolda Dynowskiego przygotowano profrekwencyjną grę internetową pod nazwą „Gruszki na wierzbie”. Gra była dostępna w kilku popularnych serwisach poświęconych grom internetowym. W serwisie NGO.pl pojawiło się 9 artykułów dotyczących MAM PRAWO WIEDZIEĆ (650 wejść). Także w serwisie Wirtualna Polska pojawiły się 4 artykuły dotyczące inicjatywy.

Spoty

Do celów promocyjnych przygotowane zostały spoty telewizyjne i radiowe. Dwie wersje spotu (z kandydatem i z kandydatką) były pokazywane na ekranach w holach sieci kin Cinema City (w okresie od 10 listopada do 5 grudnia; w 30 kinach), w kinie Muranów (obejrzało ok. 1000 widzów) oraz w stacji telewizyjnej Polsat w specjalnym bloku poświęconym kampaniom profrekwencyjnym. Spoty były także emitowane w internetowej telewizji 3sektor.TV. W serwisie YouTube spot obejrzało 4000 widzów. Wersja radiowa spotu została rozesłana do lokalnych i ogólnopolskich stacji radiowych.

Współpraca z organizacjami

Współpraca z organizacjami ogólnopolskimi i lokalnymi miała na celu dotarcie do kandydatów startujących w różnych regionach kraju (zachęcenie ich do udziału w projekcie) oraz promowanie serwisu MAM PRAWO WIEDZIEĆ na spotkaniach przedwyborczych, debatach i szkoleniach organizowanych przez te organizacje. Do realizacji działań stworzone zostały opisy projektu, prezentacje multimedialne oraz opis różnych formatów współpracy, aby organizacja mogła dobrać zadania zgodnie z preferencjami.

W ramach projektu Kandydaci 2010 nawiązany został kontakt z kilkudziesięcioma organizacjami pozarządowymi, z czego:

- 18 organizacji konsultowało kwestionariusz doświadczenia i poglądów; w drugim etapie projektu wspierały MAM PRAWO WIEDZIEĆ, umieszczając aktualne informacje o serwisie na swoich stronach internetowych;
- 11 organizacji ogólnopolskich promowało serwis MAM PRAWO WIEDZIEĆ na swoich stronach, podczas szkoleń dla kandydatów na radnych (Stowarzyszenie Kongres Kobiet, RegioPortal, Idea Zmiany), w materiałach przesyłanych do kandydatów (m.in. 600 kandydatek - Stowarzyszenie Kongres Kobiet); możliwość prezentacji serwisu podczas 13 Kawiarenek Obywatelskich prowadzonych przez organizacje Sieci Splot na terenie całej Polski; materiały o serwisie trafiły do 180 szkół biorących udział w projekcie Centrum Edukacji Obywatelskiej „Młodzi Głosują”; pakiet informacji o serwisie otrzymało około 150 organizacji biorących udział w akcji „Masz głos masz wybór”.
- 10 organizacji Sieci Splot działających w regionach umieściło informacje o serwisie na stronie, przekazywało kontakty do kandydatów na radnych w pierwszej i drugiej turze wyborów samorządowych.
- Do 40 organizacji lokalnych przesłane zostały materiały informacyjne o serwisie wraz z propozycją współpracy.

**Współpraca
z mediami**

Działania skupione były na upowszechnianiu projektu za pośrednictwem mediów ogólnopolskich, regionalnych i lokalnych. Wykorzystana została (jednocześnie zaktualizowana i uzupełniona) baza kontaktów do mediów. Informacje prasowe zostały wysłane do około tysiąca wybranych dziennikarzy. Efektem tych działań jest ponad sto publikacji dotyczących projektu.⁸

Ewaluacja**IV. Ewaluacja projektu**

Bieżące działania ewaluacyjne miały formę spotkań, w czasie których członkowie zespołu podsumowywali realizację swoich działań i przedstawiali zadania planowane. Podczas spotkań dyskutowane były tematy związane z organizacją pracy zespołu i zarządzaniem. Spotkania były względnie regularne, przy czym na ostatnim etapie projektu spotkania podsumowujące ustąpiły miejsca zarządczym.

Po drugiej turze wyborów odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu projektowego. Każdy podsumował swoje działania oraz ocenił realizację projektu w kategoriach jakościowych i ilościowych. Dodatkowo zorganizowano spotkanie wolontariuszy pracujących w Warszawie i w województwie mazowieckim. Do e-wolontariuszy skierowana została elektroniczna ankieta ewaluacyjna.

**Podsumo-
wanie
projektu w
liczbach**

Czas trwania projektu	328 dni
Liczba odsłon serwisu (dotyczy wszystkich podstron)	377 tys.
Liczba odwiedzin	79 tys.
Liczba unikalnych użytkowników serwisu	59 tys.
Maksymalna liczba dziennych odwiedzin (18 listopada)	11 tys.
Średni czas spędzony na stronach serwisu	4:21 min.
Czas trwania badania przed 1 turą wyborów	17 dni
Czas trwania badania przed 2 turą wyborów	13 dni
Liczba zebranych adresów email do kandydatów	4622
Liczba kandydatów, którzy wzięli udział w projekcie (zaczęli wypełniać kwestionariusz)	1532
Liczba opublikowanych kwestionariuszy	834
Liczba wolontariuszy	84
Liczba pracowników w zespole	11
Liczba zatrudnionych koordynatorów	5
Liczba organizacji współpracujących	79
Liczba materiałów/ wzmianek medialnych dotyczących projektu	115

⁸ Lista publikacji w mediach znajduje się w aneksie.

V. Resume

Resume

Projekt „Kandydaci 2010” miał charakter szczególny przede wszystkim ze względu na skalę. Poprzednie projekty kandydackie realizowane przez *Stowarzyszenie 61* adresowane były najwyżej do kilku tysięcy kandydatów (2007). Tymczasem liczba kandydatów w wyborach samorządowych przekraczała ćwierć miliona. Założeniem było dotarcie do jak największej liczby kandydatów, przy czym w kręgu zainteresowania były osoby korzystające z Internetu, gdyż kwestionariusz miał formę elektroniczną.

Potwierdziły się przypuszczenia, że upowszechnienie udziału w projekcie będzie miało najlepsze efekty w dużych ośrodkach miejskich, gdzie i dostęp do Internetu jest łatwiejszy, i jego wykorzystanie w kampanii wyborczej bardziej popularne.

Efektem projektu jest część serwisu MAM PRAWO WIEDZIEĆ poświęcona wyborom samorządowym. Znajduje się w niej wyszukiwarka kandydatów, umożliwiająca sprawdzenie kto kandydował i z jakim skutkiem (liczba i procent uzyskanych głosów). Profile osób, które wypełniły kwestionariusz i zdobyły mandaty samorządowców, stanowią archiwum deklaracji wyborczych, których realizacja może być monitorowana w trakcie kadencji. W serwisie samorządowym znajduje się także poradnik wyjaśniający zagadnienia związane z ustrojem samorządowym i organizacją wyborów.

Projekt „Kandydaci 2010” stanowi dobry punkt wyjścia do jego kontynuacji za 4 lata. Stworzona i sprawdzona została technologia informatyczna umożliwiająca sprawne zbieranie, wyświetlanie i archiwizację danych. Zostały zweryfikowane sposoby kontaktowania się z kandydatami i komitetami wyborczymi, forma kwestionariusza oraz system do organizacji badania internetowe. Wielu internautów (wyborców i kandydatów) pozytywnie oceniło potrzebę funkcjonowania serwisu MAM PRAWO WIEDZIEĆ.

ANEKS

1. Kwestionariusz doświadczenia i poglądów – wersja dla kandydatów na radnych gmin

INSTRUKCJA DO KWESTIONARIUSZA			
Szanowna Pani! Szanowny Panie!			
<p>Kwestionariusz doświadczenia i poglądów adresowany jest do kandydatów w wyborach do samorządu terytorialnego. Zebrane za jego pomocą informacje zostaną opublikowane na stronach obywatelskiego serwisu mamprawowiedziec.pl. Projekt jest neutralny politycznie, nie faworyzuje żadnego kandydata, a każdy startujący w wyborach ma taką samą szansę i przestrzeń na zaprezentowanie się w serwisie.</p> <p>Zawarte w kwestionariuszu pytania dotyczą biografii, motywów kandydowania, oceny poprzedniej kadencji oraz poglądów i pomysłów na temat rozwoju gminy w kilku sferach: przestrzeni publicznej, zaspokojenia potrzeb mieszkańców, potencjału rozwojowego, wspólnoty samorządowej, wizerunku i promocji, zagadnień prawnych i ustrojowych, diagnozy problemów oraz priorytetów w działaniach władz. Znajduje się w nim także miejsce na wskazanie obszarów, którymi kandydaci chcieliby się zajmować, pełniąc funkcję publiczną oraz na złożenie deklaracji wyborczych. Odpowiedzi udzielone przez kandydatów są zapisywane w bazie danych, a następnie wyświetlane w serwisie.</p>			
Instrukcja:			
<ul style="list-style-type: none"> W każdej chwili można przerwać wypełnianie kwestionariusza i zapisać odpowiedzi. W tym celu należy użyć przycisk „<u>Dokończ później</u>” (na dole każdej strony) i wykonać kolejne polecenia. Na podany adres e-mail zostanie wysłany link do kwestionariusza, by można było dokończyć jego wypełnianie. Nie należy przerywać wypełniania kwestionariusza na dłuższą chwilę bez użycia przycisku „<u>Dokończ później</u>”, gdyż może to spowodować utratę niezapisanych odpowiedzi. W trakcie wypełniania kwestionariusza można poruszać się po wszystkich stronach przy użyciu przycisków „<u>Dalej</u>” oraz „<u>Wstecz</u>”. Po wypełnieniu kwestionariusza należy zapisać wszystkie odpowiedzi przy użyciu przycisku „<u>Wyślij</u>” (na dole ostatniej strony kwestionariusza). Odpowiedzi zostaną wówczas zapisane w systemie. Po wysłaniu kwestionariusza istnieje możliwość wydrukowania odpowiedzi. Należy w tym celu użyć polecenia „<u>Wydrukuj odpowiedzi</u>” (znajduje się w treści końcowego komunikatu). 			
<p>Jakiegokolwiek problemy związane z obsługą kwestionariusza prosimy zgłaszać na adres pomoc@art61.pl.</p> <p>Zapraszamy do wypełnienia kwestionariusza doświadczenia i poglądów kandydatów w wyborach do samorządu.</p> <p>W imieniu Stowarzyszenia 61 Róża Rzeplińska</p>			
INFORMACJE PODSTAWOWE			
Fotografia (wysyłana pocztą e-mail)			
Imię		Drugie imię	
Nazwisko			
Data urodzenia		Miejsce urodzenia	
Wykształcenie*	podstawow		☐
	gimnazjalne		☐

	zasadnicze zawodowe	☐
	średnie	☐
	wyższe licencjackie/ inżynierskie	☐
	wyższe magisterskie	☐
Dodatkowe informacje o wykształceniu		
<i>(Na przykład: nazwa szkoły, kierunek wykształcenia, specjalizacja, stopni naukowe, etc.)</i>		
Zawód:		
DANE KONTAKTOWE		
E-mail 1- podstawowy		
E-mail 2 - alternatywny		
Strona internetowa kandydatki/ kandydata	http://	
Ewentualne inne elektroniczne formy kontaktu z wyborcami <i>(Prosimy wpisać adres profilu w serwisach społecznościowych lub numeru/ loginu w przypadku komunikatorów.)</i>	Nasza klasa	http://
	Facebook	http://
	Goldenline	http://
	Twitter	http://
	Gadu-Gadu	numer
	Skype	login
	Inne	
Kontakt z komitetem wyborczym	e-mail	
	telefo	
	inne	
DOŚWIADCZENIE		
1. Aktywność zawodowa <i>(Prosimy o opisanie Pani/Pana dotychczasowej aktywności zawodowej.)</i>		
2. Aktywność społeczna i polityczna <i>(Prosimy o opisanie Pani/Pana dotychczasowej aktywności społecznej i politycznej - działalności w organizacjach pozarządowych, przynależności do partii i ugrupowań politycznych).</i>		
3. Czy pełniła Pani/ pełnił Pan wymienione niżej funkcje publiczne?		

<i>(Prosimy o zaznaczenie wszystkich pełnionych funkcji.)</i>	
A. Wójt/ burmistrz/ prezydent miasta	☐
B. Radny rady gminy	☐
C. Radny rady powiatu	☐
D. Radny sejmiku wojewódzkiego	☐
E. Urzędnik administracji samorządowej	☐
F. Członek zarządu gminy/ powiatu/ województwa	☐
G. Poseł na Sejm RP	☐
H. Senator RP	☐
I. Poseł do Parlamentu Europejskiego	☐
J. Inne (jakie?)	☐
4. Zainteresowania/ hobby	
MOTYWACJA I OBSZARY ZAINTERESOWANI	
5. Dlaczego kandyduje Pani/ Pan w wyborach samorządowych?	
6. Jakie działania zamierza Pani/ Pan podjąć na rzecz mieszkańców gminy?	
7. Pełniąc funkcję radnego będzie Pani podejmowała/ będzie Pan podejmował decyzje we wszystkich sprawach dotyczących wspólnoty lokalnej. Prosimy o określenie, które z poniżej wymienionych obszarów będą dla Pani/ Pana szczególnie ważne podczas pełnienia funkcji? (Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.)	
A. Edukacja	☐
B. Ochrona zdrowia	☐
C. Pomoc społeczna	☐
D. Kultura, biblioteki, ochr na zabytków	☐
E. Sport i rekreacja, kultura fizyczna, turystyka	☐
F. Drogi publiczne – budowa, remonty i utrzymanie	☐
G. Gospodarka przestrzenna, inwestycje, tworzenie infrastruktury	☐
H. Bezpieczeństwo publiczne, zarządzanie kryzysowe	☐
I. Ochrona środowiska, gospodarka wodna, gospodarowanie odpadami	☐
J. Transport	☐

K. Rozwój gospodarczy i pozyskiwanie środków	☐
L. Inne (jakie?)	☐
M. Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.	
OCENA DZIAŁAŃ WŁADZ SAMORZĄDOWYCH MIJAJĄCEJ KADENCJI	
8. Jakie są według Pani/ Pana sukcesy władz samorządowych mijającej kadencji? <i>(Prosimy o ocenę władz jednostki samorządowej, do której Pani/ Pan kandyduje.)</i>	
9. Jakie są według Pani/ Pana niepowodzenia władz samorządowych mijającej kadencji? <i>(Prosimy o ocenę władz jednostki samorządowej, do której Pani/ Pan kandyduje.)</i>	
POGLĄDY W KLUCZOWYCH DLA GMINNYCH KWESTIACH	
POTENCJAŁ ROZWOJOWY GMINY	
10. Jakie są największe atuty Pani/ Pana gminy?	
11. Jak wskazane przez Panią/ Pana atuty należy wykorzystać dla rozwoju gminy?	
12. W czym Pani/ Pana gmina może być konkurencyjna w stosunku do sąsiednich gmin?	
DIAGNOZA PROBLEMÓW I PRIORYTETY W DZIAŁANIACH WŁADZ GMINY	
13. Prosimy o wskazanie trzech najważniejszych Pani/ Pana zdaniem problemów gminy.	
14. Co w ciągu najbliższych czterech lat, Pani/ Pana zdaniem, może stanowić główne zagrożenie dla Pani/ Pana gminy? <i>(Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.)</i>	
A. Bezrobocie	☐
B. Przemoc	☐
C. Korupcja	☐
D. Klęski żywiołowe	☐
E. Zagęszczenie ruchu drogowego	☐
F. Migracje ludności	☐

G.	Zanieczyszczenie środowiska/ katastrofa ekologiczna	☐
H.	Brak środków finansowych na realizację zadań statutowych	☐
I.	Trudności w pozyskaniu inwestor w	☐
J.	Brak planów zagospodarowania przez rzennego i chaotyczna zabudowa gruntów	☐
K.	Konflikty polityczne we władzach	☐
L.	Zmniejszanie się terenów zielonych	☐
M.	Brak przestrzeni publicznej, z której wspólnie mogą korzystać mieszkańcy	☐
N.	Inne (j kie?).....	☐
O.	Nie dostrzegam takich zagrożeń	☐
P.	Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
15. Spośród wskazanych przez Panią/ Pana zagrożeń prosimy wybrać jedno najważniejsze i opisać, w jaki sposób można mu zapobiegać?		
16. Czy wśród wymienionych niżej grup znajduje Pani/ Pan te, które mogą być szczególnie zagrożone wykluczeniem społecznym w Pani/ Pana gminie? (Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.)		
A.	Osoby starsze	☐
B.	Dzieci, młodzież	☐
C.	Imigranci	☐
D.	Bezrobotni	☐
E.	Rodziny żyjące poniżej minimum socjalnego	☐
F.	Ofiary klęsk żywiołowych	☐
G.	Osoby niepełnosprawne	☐
H.	Inne (jakie?)	☐
17. Spośród wskazanych przez Panią/ Pana grup prosimy wybrać jedną i opisać: w jaki sposób można zapobiegać wykluczeniu wybranej grupy?		
18. Jaki główny cel chce Pani/ Pan postawić dla gminy na najbliższe 4 lata?		
19. Prosimy wskazać maks. 3 sprawy, które Pani/ Pana zdaniem wymagają pilnego załatwienia w gminie.		
WIZERUNEK I PROMOCJA GMINY		
20. Prosimy wymienić trzy określenia, które najlepiej charakteryzują Pani/ Pana gminę.		

21. Co ma <u>pozytywny</u> wpływ na wizerunek Pani/ Pana gminy?	
22. Co ma <u>negatywny</u> wpływ na wizerunek Pani/ Pana gminy?	
23. Jakie Pani/ Pana zdaniem można podjąć działania w celu promocji gminy?	
PRZESTRZEŃ PUBLICZNA	
24. Co zmieniłaby Pani/ zmieniłby Pan w przestrzeni publicznej w gminie?	
25. Jakie zapisy warto Pani/ Pana zdaniem umieścić w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego w Pani/Pana gminie?	
<p>W celu zapewnienia ładu przestrzennego na terenie gminy, Rada Gminy uchwała Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego. Dokument ten określa sposób zagospodarowania poszczególnych obszarów i dopuszczalny rodzaj zabudowy. Plan jest podstawą do wydania przez urząd gminy pozwolenia na budowę. Posiadanie przez gminę Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego nie jest obowiązkowe, ale jego uchwalenie znacznie ułatwia prowadzenie inwestycji i umożliwia planowy rozwój gminy oraz wpływa na estetykę miejscowości.</p>	
26. Czy według Pani/ Pana na terenie gminy są miejsca które powinny zostać poddane rewitalizacji?	
<i>(Można wybrać tylko jedną z poniższych odpowiedzi.)</i>	
<p>Na terenie gminy mogą znajdować się obszary (np. poprzemysłowe, leśne, mieszkalne), które na skutek zdegradowania są wyłączone z użytkowania przez mieszkańców. Władze gminy mogą podjąć działania mające na celu ich rewitalizację. Rewitalizacja może obejmować remonty budynków, poprawę stanu infrastruktury i tworzenie terenów zielonych, stwarzanie przestrzeni do prowadzenia np. działalności biznesowej, przemysłowej, kulturalnej czy edukacyjnej, budowę obiektów małej architektury (np. ławki, latarnie, altanki) itp., tak by dany obszar był bardziej przyjazny dla mieszkańców.</p>	
A. Tak	☐
B. Nie	☐
C. Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
A1. <i>Jeśli wybrano „Tak”:</i> prosimy wskazać te miejsca i opisać, dlaczego i w jaki sposób należy je rewitalizować.	
27. Jaka inwestycja powinna Pani/ Pana zdaniem zostać zrealizowana w przestrzeni publicznej w nadchodzącej kadencji władz gminy? Prosimy o jej krótkie opisanie.	
28. Niektórzy mieszkańcy gminy – osoby niepełnosprawne ruchowo, osoby poruszające się z wózkami dla dzieci, osoby głuchonieme lub niedowidzące – mają szczególne potrzeby w zakresie korzystania z przestrzeni publicznej. W tym kontekście, modernizację których elementów przestrzeni publicznej w gminie uważa Pani/ Pan za zadanie ważne do zrealizowania w nadchodzącej kadencji?	

	bardzo ważne, będę nad tym pracować	ważne, ale nie priorytetowe
A. Miejsca użyteczności publicznej	☐	☐
B. Przejścia dla pieszych, przejścia podziemne, dojścia do torowisk oraz kładek	☐	☐
C. Sygnalizacja na przejściach dla pieszych	☐	☐
D. Obsługa komunikacji przez pojazdy niskopodłogowe	☐	☐
E. Oznakowanie budynków użyteczności publicznej oraz miejsc publicznych	☐	☐
F. Inne (Poniżej prosimy podać jakie)	☐	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.		
POTRZEBY MIESZKAŃCÓW		
29. Czy Pani/ Pana zdaniem organizacja transportu na terenie gminy zapewnia mieszkańcom dogodny warunki podróżowania? <i>(Można wybrać tylko jedną z poniższych odpowiedzi.)</i>		
A. Raczej dogodne		☐
B. Raczej niedogodne		☐
C. Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie		☐
B1. Jeśli wybrano „Raczej niedogodne”: co Pani/ Pana zdaniem należałoby zmienić, aby poprawić jakość transportu publicznego w gminie?		
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.		
30. Jak ocenia Pani/ Pan sposób organizacji komunikacji zbiorowej pomiędzy gminą a sąsiednimi gminami oraz kluczowymi miastami powiatu i województwa? <i>(Można wybrać tylko jedną z poniższych odpowiedzi.)</i>		
A. Raczej pozytywnie		☐
B. Raczej negatywnie		☐
C. Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie		☐
B1. Jeśli wybrano „Raczej negatywnie”: co Pani/ Pana zdaniem należałoby zmienić, aby poprawić jakość komunikacji zbiorowej pomiędzy gminą a sąsiednimi gminami oraz kluczowymi miastami powiatu i województwa?		
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.		

31. Czy Pani/ Pana zdaniem gmina jest dobrze przygotowana do ochrony mieszkańców przed skutkami klęsk żywiołowych? (Można wybrać tylko jedną z poniższych odpowiedzi.)						
A.	Raczej tak					☐
B.	Raczej nie					☐
C.	Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie					☐
<i>B1. Jeśli wybrano „Raczej nie”: co, według Pani/Pana należałoby zmienić w dziedzinie zarządzania kryzysowego w celu ochrony mieszkańców gminy przed skutkami klęsk żywiołowych?</i>						
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.						
32. Prosimy ocenić ważność wymienionych niżej działań związanych z zapewnieniem mieszkańcom bezpieczeństwa w Pani/ Pana gminie.						
		bardzo ważne	ważne	mało ważne	nieważne	trudno powiedzieć
A.	Opracowanie gminnego systemu zarządzania kryzysowego	☐	☐	☐	☐	☐
B.	Udostępnianie mieszkańcom informacji o postępowaniu w przypadku zagrożeń	☐	☐	☐	☐	☐
C.	Zakup specjalistycznego sprzętu dla straży pożarnej	☐	☐	☐	☐	☐
D.	Modernizacja/ budowa wałów przeciwpowodziowych	☐	☐	☐	☐	☐
E.	Inne (poniżej prosimy podać jakie)	☐	☐	☐	☐	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.						
33. Prosimy ocenić ważność wymienionych niżej elementów dbania o bezpieczeństwo drogowe w Pani/ Pana gminie.						
		bardzo ważne	ważne	mało ważne	nie ważne	trudno powiedzieć
A.	Specjalistyczny sprzęt dla policji	☐	☐	☐	☐	☐
B.	Fotoradary, wysepki ograniczające prędkość, sygnalizacja świetlna	☐	☐	☐	☐	☐
C.	Przejścia i kładki dla pieszych	☐	☐	☐	☐	☐
D.	Przejazdy kolejowe z zaporami	☐	☐	☐	☐	☐
E.	Modernizacja chodników	☐	☐	☐	☐	☐
F.	Odśnieżanie dróg, ulic, dachów budynków oraz chodników będących w zarządzie gminy	☐	☐	☐	☐	☐
G.	Inne (poniżej prosimy podać jakie)	☐	☐	☐	☐	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.						

<p>34. Poniżej przedstawiamy wybrane obszary działania władz gminy. Być może w niektórych z nich brakuje działań, które uważa Pani/Pan za ważne. Prosimy o wybranie przedstawienie konkretnych działań, które Pani/ Pana zdaniem powinny być podjęte w wybranych przez Panią/ Pana obszarach (na przykład: edukacja – wybudowanie przedszkola na Osiedlu „Przyjaźń”).</p>	
A. Edukacja	☐
B. Ochrona zdrowia	☐
C. Pomoc społeczna	☐
D. Kultura	☐
E. Sport i rekreacja, kultura fizyczna, turystyka	☐
F. Drogi publiczne – budowa, remonty i utrzymanie	☐
G. Gospodarka przestrzenna, inwestycje, tworzenie infrastruktury	☐
H. Bezpieczeństwo publiczne, zarządzanie kryzysowe	☐
I. Ochrona środowiska, gospodarka wodna, gospodarowanie odpadami	☐
J. Transport	☐
K. Rozwój gospodarczy i pozyskiwanie środków	☐
ROZWÓJ WSPÓLNOTY LOKALNEJ	
<p>35. W realizacji swoich zadań władze gminy mogą podejmować współpracę ze środowiskami i instytucjami będącymi w jej otoczeniu np. innymi jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami, mieszkańcami, gminami zagranicą. Z jakimi środowiskami/ instytucjami Pani/ Pana zdaniem powinny współpracować władze gminy i w jakim zakresie?</p>	

36. Władze gminy mogą przeprowadzać konsultacje w sprawach istotnych dla mieszkańców. Prosimy o wskazanie w jakich, Pani/ Pana zdaniem, sprawach władze gminy powinny prowadzić konsultacje społeczne?	
37. Jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji. Czy Pani/ Pana zdaniem dostęp mieszkańców do informacji publicznej w Pani/ Pana gminie jest wystarczający? (Można wybrać tylko jedną z poniższych odpowiedzi.)	
A. Raczej tak	☐
B. Raczej nie	☐
C. Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
B1. Jeśli wybrano „Raczej nie”: jak Pani/Pana zdaniem należałoby to zmienić?	
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.	
38. W celu osiągnięcia jak najlepszej jakości obsługi mieszkańców przez urząd gminy oraz podległe mu jednostki należy: (Prosimy o wybranie od jednej do trzech odpowiedzi.)	
A. Starannie dobierać i szkolić urzędników oraz stale podnosić ich kwalifikacje	☐
B. Zwiększać liczbę spraw, które można załatwić przez Internet	☐
C. Upraszczać procedury, aby załatwienie spraw trwało jak najkrócej	☐
D. Zwiększać dostępność urzędu poprzez zmiany godzin pracy (np. wydłużenie godzin pracy)	☐
E. Przygotowywać urzędników gminnych do obsługi mieszkańców w języku migowym	☐
F. Przystosowywać stron internetową urzędu gminy do potrzeb osób niedowidzących	☐
G. Umożliwić osobom niepełnosprawnym załatwienie spraw przez pełnomocnika, przez Internet lub telefonicznie	☐
H. Umożliwić odczytanie i wypełnienie formularzy urzędowych w alfabecie Braille'a	☐
I. Wprowadzić standard obsługi mieszkańców w języku angielskim oraz innym obcym, często używanym na danym terenie	☐
J. Prowadzić badania potrzeb i opinii mieszkańców	☐
K. Inne (jakie?)	☐
L. Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.	
ZAGADNIENIA PRAWNE I USTROJOWE	
39. W jakim sposób powinien być Pani/ Pana zdaniem wybierany wójt/ burmistrz gminy? (Można wybrać tylko jedną z poniższych odpowiedzi.)	

A.	Powoływany przez radę gminy	☐
B.	Wybierany w wyborach bezpośrednich (tak jak obecnie)	☐
C.	Inny (jaki?)	☐
D.	Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.		
40. Czy Pani/ Pana zdaniem ustawowe uprawnienia i zadania władz gminy są wystarczające, aby samorząd był w pełni skuteczny? (Można wybrać tylko jedną z poniższych odpowiedzi.)		
A.	Raczej tak	☐
B.	Raczej nie	☐
C.	Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.		
41. Czy Pani/ Pana zdaniem liczba kadencji wójta/ burmistrza/ prezydenta miasta powinna być ograniczona ustawowo? (Można wybrać tylko jedną z poniższych odpowiedzi.)		
A.	Tak	☐
B.	Nie	☐
C.	Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.		
42. Rada gminy może wnioskować do Rady Ministrów o zmianę granic gminy (np. poprzez wyłączenie lub przyłączenie innej gminy). Jeśli Pani/ Pana zdaniem w tej kwestii potrzebne są w Pani/ Pana gminie jakieś zmiany, prosimy je opisać.		
BUDŻET I FINANSE		
43. Poniżej przedstawiono główne kategorie działów klasyfikacji budżetowej w samorządzie. Z poniższej listy prosimy wybrać 3 działy, które Pani/ Pana zdaniem wymagają szczególnego finansowania w nadchodzącej kadencji.		
A.	Rolnictwo i leśnictwo	☐
B.	Drogi, transport, łączność	☐
C.	Sport, rekreacja i turystyka	☐
D.	Gospodarka mieszkaniowa	☐
E.	Wydatki na administrację publiczną i promocję	☐
F.	Bezpieczeństwo publiczne	☐

G.	Oświata i wychowanie	☐
H.	Ochrona zdrowia	☐
I.	Pomoc społeczna	☐
J.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	☐
K.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	☐
L.	Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.		
44. Poniżej wymienione są niektóre sposoby zwiększania dochodów własnych gminy. Które z poniżej wymienionych sposobów powinny być Pani/ Pana zdaniem wykorzystane w nadchodzącej kadencji? (Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.)		
A.	Zwiększanie opłat czynszowych w lokalach komunalnych należących do gminy	☐
B.	Zabieganie o dotacje udzielane przez podmioty zewnętrzne	☐
C.	Dodatkowe opodatkowanie mieszkańców	☐
D.	Zwiększanie podatków i wpłat ustawowo należnych gminie	☐
G.	Inny (jaki?)	☐
E.	Nie mam zdecydowanej opinii w tej sprawie	☐
Miejsce na ewentualne rozszerzenie, uzasadnienie lub skomentowanie odpowiedzi na powyższe pytanie.		
45. W celu realizacji kluczowych inwestycji rada gminy może uchylać tzw. Wieloletni Program Inwestycyjny. Jakie nowe inwestycje mogłyby być przedmiotem Wieloletniego Programu Inwestycyjnego w Pani/ Pana gminie?		
46. Samorząd gminy może starać się o dotacje celowe m.in. z funduszy Unii Europejskiej. Na realizację jakich, kluczowych dla rozwoju Pani/ Pana gminy inwestycji, należy Pani/ Pana zdaniem pozyskiwać środki unijne?		
DEKLARACJE WYBORCZE		
47. Prosimy o sformułowanie maksymalnie 5 deklaracji, które składa Pani/ Pan wyborcom w swojej kampanii.		
48. W jaki sposób zamierza Pani/ Pan utrzymywać kontakt z wyborcami i informować obywateli o swojej działalności na rzecz gminy?		

OCENA STANU GMINY NA PODSTAWIE DANYCH STATYSTYCZNYCH
49. W serwisie mojapolis.pl znajdują się dane statystyczne dotyczące miejscowości i społeczności lokalnych. Zachęcamy do odnalezienia miejscowości/ okręgu kandydowania na http://www.mojapolis.pl i skomentowania podanych danych w kontekście działań ustępujących władz.
KOMUNIKAT
Dziękujemy!
Kwestionariusz został zapisany w systemie. Odpowiedzi zostaną opublikowane w serwisie Mam prawo wiedzieć , w indywidualnym profilu kandydata. Aby znaleźć swój profil, należy skorzystać z wyszukiwarki kandydatów, która znajduje się na stronie www.mamprawowiedziec.pl/samorząd2010 . Będąc w profilu można skopiować adres strony i umieszczać go w dostępnych miejscach w Internecie w celu upowszechnienia odpowiedzi w czasie kampanii wyborczej oraz po jej zakończeniu.
W przypadku jakichkolwiek pytań prosimy o kontakt z administratorem: pomoc@art61.pl .
Zespół serwisu Mam prawo wiedzieć

2. Publikacje w mediach

Data	Medium	Tytuł/ autor
02.12.2010	"Autoexpert.pl"	Watowanie budżetu (Cezary Kruk)
28.11.2010	"Tugazeta.pl"	List do Redakcji. Apel do Kandydatów! (Karolina Wierzbowska)
25.11.2010	"Save24.pl"	Przygotuj się do II tury wyborów w sieci (L)
25.11.2010	"Komputer Świat"	Na tym portalu dowiesz się wszystkiego o kandydatach w wyborach (Katarzyna Jasiołek)
	Xtel.pl"	MamPrawoWiedziec.pl - Nie głosuję w ciemno
20.11.2010	"SportFakty.pl"	MamPrawoWiedziec.pl - Nie głosuję w ciemno
20.11.2010	"Gazeta Wyborcza"	MamPrawoWiedziec.pl - Nie głosuję w ciemno (Paweł Koźmiński)
20.11.2010	"CoSieStalo.pl"	MamPrawoWiedziec.pl - Nie głosuję w ciemno
20.11.2010	"Gazeta Wyborcza"	Prześwietlisz gminę trzema kliknięciami. Wywiad z Kubą Wygnańskim (Wojciech Szacki)
11.2010	"Semestr"	Samorząd 2010. (Paulina Potocka)
19.11.2010	"Wp.pl"	Sypiące się domy, zrujnowane przejścia... Oto Łódź (Karolina Wierzbowska)
19.11.2010	"Grodkow24.civ.pl"	Kampania wyborcza w gminie Grodków dobiega końca, o północy cisza wyborcza (Damian Kampinos)
19.11.2010	"Zalesie-gorne.eu"	O kandydatach z drzewa i czym różni się kandydat od samochodu... (Ewa Modrzejewska)
19.11.2010	"Wybrzeze24.pl"	Wybory na oślep
19.11.2010	"Ngo.pl"	Co gryzie mieszkańców łodzi? (Karolina Wierzbowska)
19.11.2010	"Ngo.pl"	Gruszki na wierzbie?
19.11.2010	"Gazeta.pl"	Szukają kandydatów w knajpie i w klubie go-go (Ewa Wołkanowska)
19.11.2010	"Poranek TVN 24"	Mam Prawo Wiedzieć i Róża Rzeplińska
19.11.2010	"Ngo.pl"	In vitro, pornografia, metro: Warszawa oczami kandydatów (Anna Czyżewska)
19.11.2010	"Metro"	Bo kartka była za mała (mista)
19.11.2010	"Metro"	21 listopada - wybory samorządowe (Mariusz Jałoszewski, Tomasz Kurowski)
19.11.2010	"Trójka (Polskie Radio)"	Róża Rzeplińska i "Mam prawo wiedzieć" w serwisach informacyjnych
19.11.2010	"Polskie Radio Rzeszów"	Marcin Adamski i "Mam Prawo Wiedzieć" w audycji o wyborach samorządowych (Anna Leśniewska)
19.11.2010	"Radio Flash"	Ewa Modrzejewska i "Mam prawo wiedzieć" w audycji o wyborach samorządowych

KANDYDACI 2010 RAPORT Z REALIZACJI PROJEKTU

19.11.2010	Radio RDC	Michał Piotrowski i "Mam prawo wiedzieć" w audycji o wyborach samorządowych
18.11.2010	"TOK FM"	Mam Prawo Wiedzieć i Marcin Adamski
18.11.2010	"Radio Sfera"	Co deklarują kandydaci do samorządu?
18.11.2010	TVP 1	„Wiadomości” - Marcin Adamski i "Mam prawo wiedzieć" w serwisie informacyjnym
18.11.2010	"Koziołek.pl"	Kandydacie daj się sprawdzić! (Gazeta Wyborcza Lublin)
17.11.2010	"Nasz Racibórz"	Mam prawo wiedzieć (Karolina Wierzbowska)
17.11.2010	"Nowiny.pl"	Wyborcze gruszki na wierzbie
17.11.2010	"Radio Opole"	Wybory Samorządowe 2010 (sko)
17.11.2010	"Lublin.gazeta.pl"	Kandydacie daj się sprawdzić! (sko)
16.11.2010	"Polsat News"	Mam Prawo Wiedzieć i Marcin Adamski w serwisie informacyjnym
16.11.2010	"Radio Bon Ton"	Radio Bon Ton z Mam Prawo Wiedzieć (sko)
15.11.2010	"Ngo.elk.pl"	Masz Głos Masz Wybór!
15.11.2010	"Mazowieckie.ngo.pl"	Głosuj świadomie w wyborach samorządowych (Ekonomiaspoleczna.pl)
15.11.2010	"Wp.pl"	Na co zagłosuj wrocławianie? (pp)
13.11.2010	"Radio Kielce"	Stowarzyszenia 61: "świadomie głosuj" (PAP)
13.11.2010	"Salon 24 News"	Stowarzyszenie 61: głosuj świadomie w wyborach samorządowych (PAP)
13.11.2010	"Wp.pl"	Głosuj świadomie, masz prawo wiedzieć (PAP)
13.11.2010	"Wprost.pl"	Głosuj świadomie, masz prawo wiedzieć (PAP)
13.11.2010	"Wiadomości24.pl"	Stowarzyszenie 61: głosuj świadomie w wyborach samorządowych (PT)
13.11.2010	"Orange.pl"	Mniej billboardów, więcej debaty (PT)
13.11.2010	"Kontrowersje.net"	Wiedza nic nie zmienia, prócz samej świadomości. Trzeba inaczej!
13.11.2010	"Wyborcza.pl"	Stowarzyszenie 61; głosuj świadomie w wyborach samorządowych
13.11.2010	"Orange.pl"	Głosuj świadomie w wyborach samorządowych
12.11.2010	"Polskie Radio Białystok"	Informacje o kandydatach na specjalnym serwisie (mCzar)
10.11.2010	"Katowickie Echo Miasta"	Sprawdź ich (Wioleta Niziołek)
09.11.2010	"Gmina Kolsko"	Mamy prawo wiedzieć (Tomasz)
08.11.2010	"Wp.pl"	Drogie bilety, bezrobocie... największe problemy Szczecina (Michał Piotrowski)
07.11.2010	"Gazeta Świętojańska"	Mam Prawo Wiedzieć, prawo obywateli do informacji o ich reprezentantach w praktyce
05.11.2010	"Ngo.pl"	Kandydujesz? Wypełnij kwestionariusz! (Anna Czyżewska)
05.11.2010	"RDC"	Świadome głosowanie
04.11.2010	"Ngo.pl"	Łódź. Masz prawo wiedzieć... na kogo głosujesz! (K. Mikołajczyk)
03.11.2010	"Wloclawskie24.pl"	Nie głosuj w ciemno! Poznaj kandydatów do Twojego samorządu - Kandydaci 2010
03.11.2010	"TV Kujawy"	Mam Prawo Wiedzieć i Marcin Adamski w serwisie informacyjnym (Monika Urbańska)
03.11.2010	"Wrocławska Sekcja Alternatywna"	Mam Prawo Wiedzieć w Altergodzinie
03.11.2010	"Tyg.Powszechny"	Dziecięca krucjata obywatelska (Przemysław Wilczyński)
02.11.2010	"Tyg.Powszechny"	Wyborczy system immunologiczny (Przemysław Wilczyński)
02.11.2010	"Ngo.pl"	Mamy prawo wiedzieć! (Dawid Michnik)
02.11.2010	"Stacja Wrocław.Info"	Mam prawo wiedzieć
02.11.2010	"PAP"	Mamy prawo wiedzieć (kkz)
30.10.2010	"Zalesie Górne - forum mieszkańców"	Zalesiańska Debata Samorządowa - poznamy się wzajemnie! (Ewa Modrzejewska)
29.10.2010	"Dlstudenta.pl"	Poznaj kandydatów! Nie głosuj w ciemno! (ip)
27.10.2010	"TVN CNBC"	Twój głos, Twoje pieniądze - wywiad z Różą Rzeplińską
27.10.2010	"Kujawsko-Pomorskie Nasze Miasto"	Nie głosuj w ciemno! Poznaj kandydatów do Twojego samorządu - Kandydaci 2010
27.10.2010	"Toruń Nasze Miasto"	Nie głosuj w ciemno! Poznaj kandydatów do Twojego samorządu - Kandydaci 2010
27.10.2010	"Bydgoszcz Nasze Miasto"	Nie głosuj w ciemno! Poznaj kandydatów do Twojego samorządu - Kandydaci 2010
27.10.2010	"Bydgoszcz.dlstudent a.pl"	Nie głosuj w ciemno - Kandydaci 2010 (ip)

KANDYDACI 2010 RAPORT Z REALIZACJI PROJEKTU

22.10.2010	"CEO"	Ty również masz wpływ na wynik wyborów!
19.10.2010	"Rzeczpospolita"	Nie głosuj w ciemno - Kandydaci 2010 (Igor Janke)
18.10.2010	"Radio Sfera"	Głosuj mądrze
18.10.2010	"Moje Miasto Toruń"	Nie głosuj w ciemno! Poznaj kandydatów do Twojego samorządu - Kandydaci 2010 (Anna Knowska)
16.10.2010	"Radio PIK"	Mam Prawo Wiedzieć - portal Stowarzyszenia 61 o wyborach
13.10.2010	"Ngo.elk.pl"	Mam prawo wiedzieć
12.10.2010	"Computerworld"	OpenGov oddolnie (Monika Tomkiewicz)
07.10.2010	"Kolsko.com"	Mamy prawo wiedzieć
29.09.2010	"Kampania na Żywo"	Jak kontrolować polityków (Tomasz Machała)
28.09.2010	"Radio Wnet"	Stowarzyszenie 61 - Róża Rzeplińska i Ewa Modrzejewska
27.08.2010	"Informator Żoliborza"	Mam prawo wiedzieć
16.08.2010	"Regiportal"	Poszukiwani kandydaci do wyborów samorządowych (Anna Czyżewska)
13.08.2010	"Tygodnik Sąsiedzi"	Poznaj i daj się poznać. Nie głosujemy w ciemno!
26.07.2010	Ngo.pl	Od pozarządowca do samorządowca

Wpisy na blogach

1	http://babiniec-cafe.pl/viewtopic.php?p=1282492&sid=5f327fc09968276ce0c24fc267750926
2	http://blog.hipixel.pl/2010/10/nie-gosuje-w-ciemno-sprawdz-na-kogo.html
3	http://iekyllyhyde.kakadoo.pl/?p=1648
4	http://marcinentkowski.wordpress.com/category/polecane/
5	http://netwtorek.pl/node/2
6	http://obrazki-dnia.blogspot.com/2010/11/trzeba-sie-troche-zorientowac.html
7	http://po2str.blogspot.com/
8	http://gavtan.wordpress.com/2010/11/15/kandydacie-ja-mamprawowiedziec-pl/
9	http://slubiczanie.pl/forum/topic.php?id=488
10	http://sopot.naszemiasto.pl/forum/watek/544974,7939,1806636,fwid,fkid,fodpid.html
11	http://spolkom.pl/?p=412
12	http://sylwiapresley.com/2010/09/19/transparency-projects-in-poland/
13	http://voolve.pl/?p=9440
14	http://www.dekalogudarowca.pl/2010/11/nie-glosuj-w-ciemno-poznaj-kandydatow-i-kandydatki-do-samorzadu/
15	http://www.krzakala.pl/aktualnosci.php?id=83
16	http://www.mmlublin.pl/blog/entry/6100/Mam+Prawo+Wiedzie%C4%87-+wybory+samorz%C4%85dowe+2010.html
17	http://www.mmszczecin.pl/blog/entry/24983/Masz+prawo+wiedzie%C4%87...html
18	http://www.mmtrojmiasto.pl/blog/entry/6621/Organizacje+pozarz%C4%85dowe+a+wybory.+Podsumowanie..html
19	http://www.mmtrojmiasto.pl/blog/entry/6678/e-wolontariat.html
20	http://www.namyslowianie.pl/blog/bp007/mam_prawo_wiedzie%C4%87
21	http://www.naszaprzestrzen.pl/2010/11/hackaton-atak-danych-na-miasto.html
22	http://www.rodziceradza.pl/Rodzice/wybory-samorzadowe,q,210297.html

